

Projektas „Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose (Kritinis mąstymas – neformaliai ugdymui)“

Šiame VŠĮ Šiuolaikinių didaktikų centras pradėjo įgyvendinti projektą „**Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose (Kritinis mąstymas – neformaliai ugdymui)**“ (Nr.VP1-2.2-ŠMM-10-V-02-017). Jį vykdo septyni partneriai: VŠĮ Šiuolaikinių didaktikų centras, Mažeikių „Žiburėlio“ pradinė mokykla, Molėtų gimnazija, Šilutės pirmoji gimnazija, Vilniaus Simono Daukanto progimnazija, Vilniaus „Vyturio“ pradinė mokykla ir Lietuvos skautija.

Šis projektas finansuojamas Europos socialinio fondo bei Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis ir vykdomas pagal 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją bei Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos priemonę VP1-2.2-ŠMM-10-V „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra“.

Gebėjimas kritiškai mąstyti informacinėje visuomenėje yra vertinamas kaip viena iš svarbiausių bazinių kompetencijų, pasireiškianti gebėjimu priimti ir patikrinti įvairias prielaidas, analizuoti skirtingus požiūrius, priimti pagrįstus sprendimus, pateikti argumentus. Kritinis mąstymas, įprasminantis mokymą(si), sudaro visas būtinas prielaidas interpretuoti, atrasti ir suvokti visuomenės raidos problemas ir leidžia optimaliomis sąlygomis parengti veiksmingą mechanizmą joms išspręsti. Kritinio mąstymo ugdymo poreikis ir siekis aiškiai išreikštas strateginiuose Lietuvos švietimo dokumentuose, tačiau šio mąstymo ugdymas nėra tapęs kasdiene ugdymo praktika, nėra nuosekliai diegiamas kaip vientisa sistema, trūksta profesionalių specialistų ir patirties, vyrauja kitokie požiūriai, nuostatos į ugdymą. Todėl **projekto tikslas** – ugdyti neformaliojo ugdymo specialistų, mokinių, jaunimo, tėvų kritinio mąstymo ugdymo kompetencijas parengiant šiuolaikiškas metodines priemones. Taip prisidedama prie Neformaliojo ugdymo koncepcijos nuostatų, Vaikų ir jaunimo socializacijos programos uždavinių įgyvendinimo.

Projekto tikslinės grupės yra: mokytojai, neformaliojo ugdymo specialistai, klasių auklėtojai, mokiniai ir mokymosi visą gyvenimą sistemos administracijos darbuotojai.

Šiuo metu kuriama kritinio mąstymo neformaliojo ugdymo programa ir metodinė medžiaga, padėsianti neformaliojo ugdymo specialistams, klasių auklėtojams, dirbantiems su mokiniais po pamokų bei per klasės valandėles, ugdyti mokinių savarankišką, nepriklausomą kritinį mąstymą, problemų sprendimo, projektinės veiklos, tyrinėjimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, socialines, pilietines nuostatas bei vertybes. Parengta medžiaga bus išmėginta bandomuosiuose neformaliojo ugdymo specialistų ir klasių auklėtojų mokymuose.

Įgyvendinant projektą taip pat bus sukurta neformaliojo ugdymo programa ir mokomoji medžiaga jaunimo organizacijų nariams. Ji padės tikslingiau, prasmingiau planuoti ir organizuoti veiklas, skirtas darbui su bendraamžiais ar (ir) įvairaus amžiaus mokiniais, konkrečių organizacijų nariams. Medžiagoje siūlomais metodais ir veiklomis bus siekiama ugdyti individualius kritinio mąstymo įgūdžius, plėtoti, tobulinti komandinio, bendruomeninio darbo veiklas, mokyti identifikuoti konkrečias problemas, jas nagrinėti ir veiksmingai spręsti, rengti ir vykdyti projektus, atlikti tyrinėjimo veiklas, mokyti prasmingo laisvalaikio leidimo formų ir galimybių siekiant prisidėti prie asmeninio tobulėjimo

bei visuomenei naudingo darbo, pilietinių nuostatų ir vertybių ugdymo. Parengta medžiaga bus išbandyta mokinių ir jaunimo organizacijų narių mokymuose.

Siekiant įgyvendinti projekto tikslą bus kuriamos rekomendacijos tėvams, padėsiančios atpažinti kritinio mąstymo bruožus, juos ugdyti ir plėtoti bendraujant su savo vaikais, pateikiančios konkrečių patarimų, kaip tai daryti veikiant drauge su vaikais, kaip skatinti ir vertinti kritinį mąstymą siekiant ugdyti nepriklausomas ir atsakingas asmenybes.

Per projektą bus rengiami kritinio mąstymo multiplikatoriai, turėsiantys pakankamai žinių ir įgūdžių, sudarančių prielaidas sėkmingai taikyti kritinio mąstymo ugdymo strategijas dirbant su suaugusiaisiais – kolegoms mokytojais, mokyklų administracijų atstovais, tėvais ir jaunimo organizacijų lyderiais, atsakingais už organizacijų vystymą. Multiplikatoriai gerą patirtį skleis per mokyklų, jaunimo organizacijų atstovų mokymus, informacinius renginius 10 savivaldybių.

Įgyvendinant projektą parengta kritinio mąstymo neformaliojo ugdymo programa ir metodinė medžiaga galės naudotis ne tik neformaliojo ugdymo specialistai, klasių auklėtojai, bet ir visų dalykų mokytojai, planuodami, rengdami ir vykdydami mokyklinius, bendruomenės projektus, tyrimų veiklas, praktines aktualių problemų identifikavimo, analizės ir sprendimo užduotis, visuomenei naudingą darbą, savanoriško darbo veiklas. Neformaliojo ugdymo programa bei medžiaga jaunimo organizacijų nariams bus naudojama įvairiose veiklose, dirbant su įvairaus amžiaus mokiniais ir ugdant jų kritinio mąstymo įgūdžius. Taip pat tikimasi, kad parengti kritinio mąstymo multiplikatoriai sėkmingai taikys kritinio mąstymo ugdymo strategijas dirbdami su suaugusiaisiais ir skleis įgytą patirtį kaip gerąją praktiką, prisidedančią prie kasdienio sėkmingo mokytojų, neformaliojo ugdymo specialistų bei jaunimo organizacijų narių darbo.

Projekto tęstinumą numatoma vykdyti dviem lygiais: kasdienėje praktikoje ir mokant kitus projektui vykstant ir jam pasibaigus. Mokytojai, įgiję praktinės patirties, tęs kritinio mąstymo diegimą kasdienėje neformaliojo švietimo veikloje, konsultuos kolegas, tėvus apie kritinio mąstymo metodus, taps programos multiplikatoriais; mokiniai, jaunimo organizacijų atstovai, naudodamiesi parengta medžiaga, taikys kritinio mąstymo ugdymo metodus neformaliojo švietimo, projektinėse veiklose, mokys savo bendraamžius. Mokyklos toliau naudos parengtą programą ir medžiagas, skatins tobulinti kritinio mąstymo taikymo kompetencijas, užtikrins rezultatų sklaidą savo regione, dalyvis patiriami su kitų mokyklų bendruomenėmis. Pareiškėjas įsipareigoja akredituoti programą ir sudaryti galimybes tobulinti mokytojų kvalifikaciją bei kompetencijas, konsultuoti visas programą besidominčias institucijas. Produktai bus prieinami projekto vykdytojo interneto svetainėje. Informacija apie parengtus produktus sklaidžiama per mokytojų švietimo centrus, vietinius ir tarptautinius profesinius tinklus.

Daugiau apie projektą –
www.sdcentras.lt/proj_kmkompetencijos.htm

Asta MATONYTĖ
Projekto vadovė